

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Conceptvs Chronographicvs De Concepta Sacra Deipara

Zoller, Joseph

Augustæ, Anno 1712

LXXVIII. Quid est, quod debui ultrà facere vineæ meæ, & non feci ei?
Isaiæ. c. 5. v. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75950)

quo canis, *Teste Plutarcho*, ob vigiliam neglectam, in pœnam, è trabe suspendebatur: econtrâ Anser, utpotè vigilans custos, ac fidelis defensor, holoserico pulvinari, floribus undique resperfo insidens, populo ex ponebatur.

Solennius utique Festum jure merito celebrat Christiana devotio, per singulos annos, de Immaculatâ ejus Virginis Conceptione, quæ canibus dormientibus, id est, Adamo & Evâ, qui vigilantium instar canum, Arcem primæ innocentiae, à furibus & prædonibus infernalibus, fideliter custodire debebant, talem custodiam turpiter negligentibus, portasque oculorum, prohibito fructui, aurium, sibilo serpentis late nimis aperientibus, sola centoculo Argo vigilantior, hosti omni momento aditum in animam prohibuit, quam proinde sine omni labe facillimè conservavit. Quod si canis ob neglectæ illius vigiliæ memoriam, è trabe suspendi

solitus à Romanis fuit: ob neglectam pariter à protoparentibus vigiliam, etiamnum è ligno scientiæ boni, & mali suspensa gemit concepti cujuscunque hominis innocentia, non aliter restituenda, nisi per Unigenitum DEI Filium, in amaro Crucis ligno suspensum: MARIA interim, Romanorum instar Anserum, in pulvinari floribus ornatissimo, dulciter cum Filio suo requiescente, ut ipsamet fatetur, ijs verbis: *Lectulus noster floridus*. Cant. c. i. v. 16. quæ nunquam per redemptionem restituti debuit, utpotè specialissimo Sacratissimæ passionis merito præservativè redempta.

§. 7. Anagramma.

TV PRIMA, aC soLa, ab ADæ
Labe Integra EVA. 539.

Prima, ac ultima mundaes, O integra Eva!

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS LXXVIII.

§. I. Scriptura.

540. NIL VLtrâ faCIenDVM.

Isaïæ c. 5. v. 4. *Quid est, quod debui ultra facere Vineæ meæ, & non feci ei?*

NEmini ignotum arbitror, justissimum Patriarcham Noë-
mum, expurgatâ jam per diluvium terrâ, utpote hominum antehac sceleribus turpiter contaminatâ, auspiciatum tandem de novo terræ excolendæ fecisse initium: ubi specialiter Sacra Scriptura commemorat, plantatam insuper ab eo vineam fuisse, dum ait: *Noë vir agricola exercere cepit terram, & plantavit vineam.*

Gen. c. 9.
v. 20.

Eundem porrò agriculturæ laborè, quem justus Noë, è diluvio superstes, in se suscepit, *justus DOMINUS*, Noëmi creator, supremus Cœli, terræque Monarcha, in se quoque suscipere non est dedignatus, convincente id proprio Divini sui Filij testimonio, dicentis: *Pater meus agricola est.* Ve- Jo. c. 15
runtamen præ omnibus alijs plantis, v. 1.
id est, creaturis, suâ potenti manu productis, plantare voluit specialiter *vineam*, Beatissimam scilicet Virginem MARIAM, *primogenitam ante omnem creaturam.* Hæc, hæc erat illa vinea electa, longè majori felicitate à DEO, quàm illa à Noëmo, post inundans peccati originalis diluvium plan-

plantata, de quâ ipsemet testatur, per os Ieremiæ. *Ego autem plantavi te vineam electam*, hæc erat illa vinea nunquam vindemiata à diabolo, cujus vitæ millenæ gratiæ, nunquam infelicî ferro peccati præcisæ: verè ipsamet vitis electa, jugiter alligata ad palum Omnipotentia præservantis, ita ut si uvæ, recens enata, symbolum applicatur: *Vix nata suslineor*, de MARIA dici debeat: *Vix concepta suslineor*. adeò nimirum bases primordiales, tam prædestinationis ejus, quàm conceptionis, collocata fuerunt ab auctore gratiæ in illâ sublimitate, ac altitudine perfectionis, quo reliquorum Sanctorum gloria nunquam pervenit. Dicere profectò, de suâ hâc vineâ, poterat Cœlestis agricola: *Quid est, quod debui ultra facere vineæ meæ, & non feci ei?* nonnè ditavi illam tot bonis gratuitis, ac supernaturalibus, ut gloriosæ ejus animæ nihil defuerit pulchritudinis spiritualis, gratiæ, & virtutum Cœlestium, quæ Divinæ futuræ Matri esse poterant convenientes? nonnè dignam reddidi hanc vineam meam, ut producere posset suavissimam, & Divinam Uvam, Filium nempe DEI? Hæc nimirum ipsissima est D. Joannis nostri Damasceni sententia: *Vinea uberrima pullulavit ex Annâ, atque Uvam suavissimam protulit, nempe Christum, nectar mortalibus fundentem, in vitam æternam*. Hinc est, quod in hanc Vineam excellentissimæ fuerint collatæ perfectiones, ac prærogativæ; in hanc enim conferebatur à Cœlesti agricolâ amor ardentissimus Seraphinorum, sapientia profundissima Cherubinorum, stabilitas firmissima Thronorum, auctoritas admiranda Principatum, imperium amplissimum Dominatum, eminentissima facultas Potestatum, stupendissima prodigia Virtutum, celsissima dignitas Archangelorum, protectio vigilantissima Angelorum, fides altissima Patriarcharum, cognitio lucidissima Prophetarum, doctrina sublimissima Apostolorum, constantia invictissima Mar-

tyrum, tolerantia perfectissima Confessorum, puritas integerrima Virginum, fecunditas fortunatissima conjugatorum, Sanctimonia, virtutes, dona omnium omninò, qui fuerunt, sunt, erunt, aut esse poterunt, bene operantium, ac DEO placentium. quid ergo est, quod debuisse ultra facere vineæ suæ Omnipotens? Miracula fortassè in MARIA demonstrata quæritis? Scitote ergo, omnia ea, quæ contra naturæ ordinem, & communes leges, dispersim operatus est Dominus, in unicâ MARIE Conceptione unitim à DEO patrata reperiri. Mira, quæ in veteri testamento patrare voluit Omnipotens, paucis percipite: Contra communem legem, quâ Solem semper currere, & continuo volvi motu statutum est, ad vocem tamen Josue, stare debuit. contra naturæ legem, quo ignis semper comburit, non tamen combussit tres pueros in fornace Babylonicâ. contra legem naturæ, quo fluvij non stant, sed continuo fluunt, stetit tamen Jordanis, ut transiret Arca. contra naturam, quâ leones sunt feroces, & voraces, percerunt tamen Danieli, & pluribus alijs. Addo, naturam Viperæ esse, ut feriat, tamen, in novo etiam testamento, adhæsit illa manui Pauli, nec tamen læsit. Nunc hæc omnia naturæ prodigia, simul à DEO fuisse patrata, in unicâ illa Virgine, quæ, ut ait Isaias, *Vinea facta est dilecto*, clarè licet perspicere; quamvis enim lege DEI, in poenam peccati, statutum fuerit, ut Sol justitiæ in nullius conceptione stet: ut neminem radijs gratiæ illuminet: stetit tamen in Conceptione MARIE, adeò ut nullo momento fuerit in occasu, imò ipsamet Solem sese clarissimum in Conceptione monstraverit. quamvis ignis peccati originalis adurat omnes: Matrem DEI urere non potuit. quamvis peccatum hoc, velut torrens rapidus, omnia involvat: ad conspectum tamen Arce Marianæ, stare debuit, nec eam involvere potuit.

c. 2. v. 21.

Jof. c. 10.

v. 13.

Dan. c. 3.

v. 50.

Jof. c. 4.

v. 7.

Dan. c. 6.

v. 22.

Act. c. 28.

c. 5. v. 1.

Orat. 1.
de Nativ.

quamvis peccatum originale Leo fit, aut certè vipera, omnes devoret, vel saltem inficiat: contra MARIAM solam non prævaluit. Extulit quidem vipera contra ipsam venenatum caput, quod tamen illa facillimè contrivit. Quid ergo ultrà Divina Omnipotentia Vineæ huic suæ, MARIÆ, facere poterat, si tanta illi statim ab initio præstitit? Finio ergo discursum verbis illis, quibus incepti: *Nil ultrà faciendum.* atque ad portam Vineæ hujus, Marianæ nimirum Conceptionis, ea ipsa verba admirabundus affigo, quæ Herculeis quondam columnis fuere appensa: *Non plus ultrà.*

§. 2. *Authoritas.*

541. PetrVs CeLLensIs, pVræ DeIparæ DefenDens.

1. *Filius est Sanctus Sanctorum: Mater est Sancta Sanctorum. Filius est Altare de terrâ Sanctâ; quia corpus habet de Matre sine maculâ, in quo cremantur holocaustomata, dum condonantur peccata.* Lib. de 5. panibus c. 21.
2. *In eâ simul collecta est gratiæ plenitudo; quia ab exordio suæ Conceptionis, asperzione Spiritûs Sancti, tota ei Deitatis gratia est superfusa.* Ibid.

§. 3. *Ratio.*

542. CœLVM, præ aLIIs, à DEO præparatVr.

TOtius hujus Universi machinæ creator, ac conservator DEUS, in principio creavit Cælum. Gen. 1. Quem locum considerans Beda Venerabilis ait: *Ideo DEUS primò Cælum Emphyreum, absolutissimum suæ Divinæ Omnipotentiae opus, omnè ex parte lucidum, tot Divinis ornamentis, ab intellectu humano impenetrabilibus ornatum, ab omnè corruptione & labe alienum creavit; quia DEI debebat esse habitatio.* Atqui Beatissima Virgo non minùs debuit esse habitatio, per novem Menses, Divini Verbi. Ergo Beatissima Virgo debuit similiter, utpotè vivens DEI taberna-

culum, & habitatio, cunctis gratiæ donis lucere, omnique labe, & corruptione, præ omnibus alijs carere. Subsumo: Sed peccatum originale non levis est macula, & privatio donorum Divinorum. Ergò omninò debuit, in principio suæ Conceptionis, esse immunis ab hoc peccato originali.

§. 4. *Historia.*

AVDItVs, ab Vno VirgInI genItrICI DeVoto, ILLIVs 543
InterCessIone, In VIgILIâ ConCeptionIs, re-
CuperatVs.

Quam utilis sit in omni necessitate, tum corporali, tum spiritali, sincerus ergà Virginem Deiparam affectus, ac quotidiana præsertim immaculatæ ejusdem Conceptionis devotio? innumeris liquet exemplis; si enim de corporeis adversitatibus meminisse placeat, quales sunt morbi, dolores, cæcitates, surditates, vulnera, & id genus alia, proh! quanto laborantium numero suppetiata est MARIA? non opus est, evolvere libros: Tempora adeantur; & votiva oculis legantur anathemata. DEUS est quidem, qui sanat, quandò ipse est salus nostra. Mich. c. 6. at MARIA est, quæ sanantem movet ad faciendum bene. Potuisset optimus noster Servator, cæcum momento videntem esse jubere; noluit tamen: sed oculos ejus luto asperfit, & linitum ad natatoriam Siloe amandavit; hac docens unctiōne, atque missione: jucundum sibi esse, si ad Siloen Virginem, illam gratiarum Porticum, piscinam illam miserationum, immaculatam illam curationum natatoriam, in necessitatibus nostris accurramus. Hoc millenos inter alios, optimè perspectum habebat Nobilis ille Hispanus, nomine Bernardus Veneges, non ob sanguinis tantum claritatem, sed ob virtutem etiam, ac singularem in immaculatæ Virginis Conceptionem affe-

43
affectum, plurimum commendandus. hic enim, cum amisâ audiendi facultate, per longum temporis spatium, surdus extitisset, ad purissimam Siloen MARIAM, devotis, ac quotidianis precibus fiducialiter accurrens, in ipso Immaculatæ Conceptionis pervigilio, ejusdem potentî intercessione, pristinum recuperavit auditum, ut cui hactenus nil magis in delicijs fuerat, quàm de Virgine purè conceptâ audire loquentes, Spiritualî hoc gaudio non ultrâ privaretur. *Philipp. Kysel. in appendic. 2. ad Alv. Cent. 9. Dec. 2.*

§. 5. *Symbolum.*

544. NVLLO fVLMIne Læsa
DeIpara.

174. c. 19. Plinius indignam censet libamine vitem,
Quæ diro quondam fulmine læsa fuit.
Numinis hinc Genitrix tanto neque digna fuisset
Munere, si primo fulmine læsa foret.

Noli offerre munera prava; non enim suscipiet illa. Eccli. c. 35. v. 34.

§. 6. *Antiquitas.*

545. ANCÆI Magna CVra, De
VIncâ.

DE Ancæo, Neptuni, ut aiunt, filio recensetur: eum cujdam

à se plantatæ vineæ, præ reliquis speciosæ, adeò fuisse affectum, ut maximam de eâ curam gesserit, inque eam nulli, quantumvis amico, & familiari, aditum permiserit. verùm, cum aliquot ex illâ botros maturos quondam decerpisset, indeque domum reversus, craterem cum vino, ex uvis illis expresso, labijs admovisset, repentinus supervenit nuntius, ei insinuans, Aprum quendam prægrandem in Vineam illam ingressum, eandem haud dubiè totaliter depasturum, ac devastaturum. quare Ancæus, vino nondum gustato, scyphum quantocyùs è manu seponens, ut damno ab hac ferâ inferendo maturum ipsemet afferret remedium, ad vineam velociter accurrit, ubi à ferâ infeliciter apprehensus, dilaniatus, mox & occisus fuit. *Ambros. Episc. Lament. ser. 4. post. Dom. 4. Quad. fol. 245.*

Vineam fuisse, ab ipsâ DEI omnipotentis manu plantatam, totam humanam naturam, utpote in Paradiso perfectissimè ab illo procreatam, nemo est, qui dubitet: attamen, quod summum ipsi dolorem afferebat, *Expectavit, ut faceret vvas, & fecit labruscas* Isaïæ c. 5. v. 3. ipsum felicissimum innocentiae statum, per peccati originalis contractionem, misère, ac præmaturè deperdendo: devastante nimirum omnia infernalî apro, &c. At verò Beatissima Virgo (ut supra §. 1. vidimus) modo quodam specialissimo, *Vinea facta est dilecto*, cui, utpote præ reliquis speciosæ, adeò fuit affecta Divina Majestas, ut maximam in id curam impenderit, ne cuiquam, serpenti præsertim infernali, per peccatum, aditus in eam patesceret; ea propter, dum tartareum inimicum omnî quidem modo in id intentum cognosceret, ut & dilectam hanc vineam crudeliter depascere, ac devastare valeret, maturum afferre remedium non intermisit, atque, ne damnum ab originalî MARIA pateretur, antequàm calicem passionis actu degustâisset, ad amatam hanc vineam velociter accurrit, ita

quidem, ut cùm mortem pro ipsâ oppetere non possent, nondum assumptâ carne humanâ, saltem infinitum mortis subeundæ pretium jam tum, in instanti Conceptionis, pro illâ præviè exsolverit, ut verè dicere potuerit: *Quid est, quod debui ultrâ facere vineæ meæ, & non feci ei?*

§. 7. *Anagramma.*

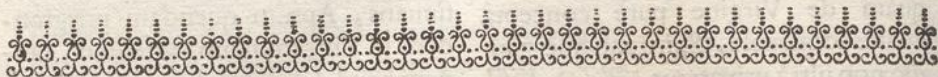
LaCtea VIa, pVra à Labe,
Digna Mater.

546.

Lactea via: en summa, pura, meritò digna!

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS LXXIX.

§. I. *Scriptura.*

547. DeIpara, LVna non MInVta,
Constanter pLena.

Isaiæ c. 60. v. 20. *Luna tua non minuetur; quia erit tibi Dominus, in lucem sempiternam.*

SI statum humani generis infelicissimum, tenebris originalis culpæ densissimè circumfusum, attentius confidero: ex alterâ verò parte, MARIAM perpendo, ab omnî cuiusvis labis, aut maculæ caligine longissimè distantem, mille Superùm favoribus, ac gratiarum radijs coruscantem, non possum non exclamare, toti quæ mundo contestari, ab alio eam Sole, quàm patre nostro Adamo, suum splendorem esse mutuam, ac longè sublimiorî, quàm naturalî lumine illustratam; Marianus etenim nitor è vultu gratiosissimo effulgurans, Cœlestis utique est splendor, monstratque verè, eam Lunam esse illustrissimam, ac serenissimam, nunquam minuatam, constanter plenam, præsertim, cùm indubiam hujus rei fidem ipsemet Cœlestis sponsus afferat, ac MARIAM, inter fulgidos Cœli Planetas, Lunam esse affirmet, ijs verbis: *Pulchra ut Luna.* quemadmodum enim hæc splendorem, lucemque à Sole acci-

Cant. c. 6.
v. 9.

pit: sic MARIA, mystica, & melior Luna, à Cœlesti Sole lumen, atque fulgorem præcellentiarum suarum hausit: illi splendor est naturalis, MARIÆ gratuitus. ut non immeritò illud Isaiæ de MARIA intelligendum videatur: *Erit lux Luna, sicut lux Solis*, id est (ut exponit Franciscus de

c. 30. v. 16.

Mayro) MARIA, Luna mystica *equalis lucis cum Sole iustitia, Christo, per gratiam præservationis.* Eleganter igitur purpuratus noster Damianus, more suo, in Virginis laudem perorat, dum ait: *Quid Lunâ pulchrius? considera, quàm stellaris, & serena vibratio, quàm luminosus fulgor circularem orbem tanti Sideris superfundat, ut aliorum luminum claritatem non mediocriter obsuset! Sic & Virgo, inter animas Sanctorum, & Angelorum Choros supereminens, & exalta, merita singulorum, & omnium titulos antecedit. Quantumlibet aliæ stelle reluceant; Luna tamen, ut magnitudine præeminet, & splendore: sic utramque naturam Virgo singularis exuperat, & immensitate gratiæ, & fulgore virtutum.* hæc ille. Veruntamen, si MARIA suo modo Luna dicitur, cur ergo virgineis pedibus Luna substernitur, juxta illud: *Et Luna sub pedibus ejus?* certè non aliam ob causam, premit Lunam pedibus MARIA, quàm, ut omnes res sublunares, quæ perenni volubilitate-

Serm. de
ConceptiSerm. de
Assump-
tionc.

Apo. c. 11.